

2021-12-14

Utbildningsdepartementet
103 33 Stockholm
u.remissvar@regeringskansliet.se

U2021/03432
zMY21-0018

Synpunkter på ”Stärkt fokus på framtidens forskningsinfrastruktur” (SOU 2021:65)

Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond (RJ) har inbjudits att inkomma med synpunkter på betänkandet Stärkt fokus på framtidens forskningsinfrastruktur (SOU 2021:65).

En välfungerande hantering av nationell forskningsinfrastruktur är en nödvändig förutsättning för framgångsrik svensk forskning inom alla ämnesområden, inklusive humaniora och samhällsvetenskap. Vi ser därför positivt på de förslag som förs fram i betänkandet.

Vi väljer att kommentera några av förslagen särskilt.

8.2.2 Utveckling av den finansiella styrningen inom ramen för befintligt övergripande regelverk - avgifter

Utredningen ställer sig bakom ESV:s rapport om att lärosätena ska kunna ta ut avgifter för användning av forskningsinfrastruktur, dock med förtydligandet att praxis för avgifter för användandet av forskningsinfrastruktur inom olika områden bör följas och att oönskade effekter för användarna och för användandet av forskningsinfrastrukturer inte uppstår.

Vikten av detta förtydligande från utredningen önskar vi ytterligare betona och kommentera.

För fristående forskningsfinansiärer som RJ uppstår redan idag en diskussion om vilka indirekta kostnader det är rimligt för oss att finansiera. Lärosätena gör egna prioriteringar när det gäller byggnader, centrala administrativa funktioner m.m. en kostnadsdrivande modell utan tydlig koppling till den forskning som ska finansieras. Om man till detta lägger ytterligare schablonpåslag avseende avgifter för användning av forskningsinfrastruktur riskerar de indirekta kostnaderna och avgifterna till varje forskningsprojekt bli så höga att fristående finansiärer inte vill betala dem.

8.5.1 Förslag gällande sammanhållen organisation för digital infrastruktur för forskning

Förslaget att samla de digitala infrastrukturerna som understödjer forskning i en enda gemensam nationell organisation är ett av de mest prioriterade områdena i betänkandet och bör genomföras omgående. Vi avstår dock från att ha åsikter kring vilken organisationsform som är den mest lämpade för detta.

Vi vill här även betona vikten av att en sådan framtida organisation har en välfungerande samverkan med befintliga myndigheter och organisationer som på olika sätt ansvarar för stödjande e-infrastruktur för svensk forskning och innovation inom alla ämnesområden. Här kan nämnas till exempel DIGG, Digisam och KB-labb.

RIKSBANKENS
JUBILEUMSFOND

FRÄMJAR HUMANIORA
OCH SAMHÄLLSVETENSKAP

8.7 Förändringar i Vetenskapsrådets samordningsansvar för forskningens infrastrukturer

Avseende förslaget att Vetenskapsrådet ska kunna beakta ett vidgat perspektiv i myndighetens arbete med forskningsinfrastrukturer (t ex gällande sammansättningen av Rådet för forskningens infrastrukturer eller de rådgivande grupperna) tillstyrker vi förslaget men önskar att ytterligare betona vikten av en bredare sammansättning än vad fallet är idag, där perspektiv från till exempel civilsamhället, kulturarvssektorn och andra forskningsutförare utanför universitets- och högskolesektorn kan tas om hand.

Marika Hedin, vd